

Despre opera literara Testament de George Calinescu

Poezia deschide volumul care se constituie ca debut, in anul 1927, si reprezinta "arta poetica", definindu-i crezul artistic, in ceea ce priveste "estetica uratului", ca dimensiune fundamentala a creatiei lui T. Arghezi.

Specia literara-testament, de factura lirica, are in literatura romana traditie, prin ceea ce avea sa lase literaturii noastre Ienachita Vacarescu: "Urmasilor mei Vacaresti!/ las voua mostenire'!/ Cresterea limbei romanesti/ si-a patriei cinstire". In literatura universala sunt cunoscute testamentele celebre ale lui Francois Villon: Diata cea mica si Diata cea mare sau Lasata... Adiata mica si Diata mare.

stefan Munteanu, analizand poezia Testament, avea sa precizeze tema, motivele de inspiratie ale lui Tudor Arghezi, precum si valoarea artistica a operei, sensurile adanci ale acesteia: "Creatia poetului este singura zestre lasata de el urmasilor. Ea este in acelasi timp un punct final si un inceput, o prima treapta in urma careia se aterne un lung trecut de truda si suferinta. Fata de aceasta istorie a durerii multiseculare, creatia poetica reprezinta clipa asteptata a implinirii.

Ea este sublimarea prin arta a muncii si umilintii indurate de generatii de tarani care l-au precedat. Este iesirea la lumina din negura trecutului, cu indrazneala si indarjire; este expresia unui gest de razbunare, mocnind de mult si izbucnind. acum in slova de foc a poeziei. intelesul ei adanc, nascut din osanda si veche manie, scapa insa insului comun, nestiutor si nedepins sa talmaceasca ceea ce se ascunde in adancurile ei".

In primele opt versuri, poetul exprima direct ideea sa testamentara de a lasa urmasilor numele sau adunat "pe-o carte". Cartea are aici simbolul civilizatiei, al legaturii dintre generatii, constituind cuvantul cheie in jurul caruia se organizeaza toate celelalte idei. Cartea este in directa legatura cu sudoarea muncii strabunilor, prin gropi adanci, rapi suite pe branci. Prin "fiule" poetul intelege colectivitatea.

Expresia "un nume adunat pe-o carte" semnifica de fapt - prin epitetul "adunat" ideea de alegere din toate slovele - numele pe care-l lasa.

Termeni cum sunt: "strabunii", "batranii", "osemintele varsate-n mine", "cenusa mortilor din vatra" sugereaza descendenta in plan istoric. Versul este alcatuit din cuvinte monosilabice "Prin rapi si gropi" ce dau asprime rostirii, sugerand efortul, cautarea, truda. Efortul chinuitor este subliniat si de expresia "Suite de batranii mei pe branci". Exista in aceste versuri, pe langa aliteratie, si o armonie vocalica - inchisa, e drept, prin folosirea vocalelor i si e, precum si a consoanei labiale b.

Cartea reprezinta o treapta spre urcus: "si care, tanar, sa le urci te-asteapta,/ Cartea mea-i, fiule, o treapta". Prin folosirea arhaismelor, T. Arghezi mareste gradul de expresivitate: hrisov, rob, sarica, sapa, brazda, plavan, grai, buha, a izbavi, odrasla, slova etc. In poezie se foloseste un singur neologism: "obscur": "E-ndreptatirea ramurei obscure",

Astfel, cartea reprezinta hrisovul cel dintai care trebuie asezat la capatai, el fiind "Al robilor, cu saricile pline/ De osemintele varsate-n mine".

De o mare expresivitate sunt versurile care semnifica marile mutatii ale civilizatiei, prin schimbarea instrumentelor de munca - "Sapa-n condei si brazda-n calimara", printr-un proces indelung si greu: "Batranii-au adunat, printre plavani,/ Sudoarea muncii sutelor de ani". Din cuvintele comune, adunate din graiul cu indemnuri pentru vite, marturiseste poetul, a facut Cuvintele potrivite pe care le-a prefacut in versuri si icoane.

Sudoarea, veninul, sudalmile, bubele, mucigaiurile, noroiul, durerea, ciorchini de negi, poetul le-a preschimbat in "miere", "in frumuseti" si "preturi noi", asezindu-le "hotar inalt" marcand renasterea, prin munca.

Cartea reprezinta o razbunare care se intoarce ca un bici, izbavind de suferinta destinul unui popor, al unei colectivitati.

Poezia reprezinta in conceptia autorului si o "floare nascuta din urat", ca un "ciorchin de negi".

Poetul isi defineste creatia ca fiind "Slova de foc si slova faurita", deci inspiratie, dar si munca, elaborare, migala.

Concluzionand asupra ideilor poetice exprimate in Testament, se poate spune ca T. Arghezi releva cultul instituit privind forma cea mai inalta de cultura, de civilizatie si rezistenta in timp - si anume "cartea". Poezia releva procesul de reprezentare a realitatii si a universului de frumuseti, dar si inspiratie si efort. De asemenea, este definita conceptia potrivit careia uratul poate deveni obiect estetic, frumosul putand sa aiba si radacini urate, asa cum unele flori cresc pe mucigaiuri.

Pentru T. Arghezi poezia inseamna forma cea mai inalta a spiritualitatii unui popor, o sinteza estetica, etica si etnica realizata cu mare efort si oferita generatiilor viitoare, spre continuitatea unei civilizatii, asa cum bunurile lasate prin Testament pot contribui la o usurare a vietii celui care le primeste.